LGBTİ Sağlık Sorunları Hekim Hasta İlişkileri

Cinsel kimliğin bileşenleri

- Bedensel (biyolojik) cinsiyet
- erkek, kadın, interseks
- Cinsiyet kimliği
  erkek, kadın; cis/trans, transgender
- Cinsel yönelim
  heteroseksüel, biseksüel,homoseksüel
- Cinsel davranış
- Toplumsal cinsiyet/ cinsiyet rolü
  erkeksi (maskulen), kadınsı (feminen)

STİGMATİZASYON

azınlık grubu,

çoğunluk tarafından tanımlanır,

tanımlanan farklılıklarına olumsuz değerler yüklenir

farklılık bir bozukluk bir eksiklik olarak algılanır.

azınlığa ait farklılıkların kurumsallaştırılması düşünsel ve duygusal stereotipler yaratarak, azınlıktaki bireyi tüm yönleriyle dolu bir insandan çıkarıp bir ya da birkaç sapmış özelliğe indirger.

İşte buna stigmatizasyon, ya da yaftalama diyoruz.

Drapetomania:

- 1854 yılında ABD’de Louisianalı psikolog Samuel A. Cartwright bu “hastalığı’ tanımladı.
- “kaçak köle” ve “delilik” sözcüklerinin bir araya gelmesiyle oluşturulmuştu.
- bu hastalık siyah ırka özgüydü
- bir zencinin kendini özgür (köle olmayan) yurttaşlarla bir görüşü ve sürekli olarak kaçma kuruntu ve saplantısı içinde oluşu
- bulaşıcı bir hastalıktı o nedenle hasta köle izole edilmeli. Üstelik tedavi edilebilir nitelikteydi. Kırbaç.

19. yüzyıl

19yy'ın sonuna kadar tıp disiplini insanın cinselliği ile hemen hiç ilgilenmemiştir.

1869 yılında ilk kez 'homoseksüel' terimi kullanıldı.

Homoseksüellik, masturbasyonla birlikte insanın bedensel ve ruhsal dejenerasyona uğramasına neden olan iki hastalık olarak tanımlanmıştı.

NATIONAL LIBRARY OF MEDICINE

Fig 1 Facial effects of masturbation. From *Boyhood's perils and manhood's curse*, 1858

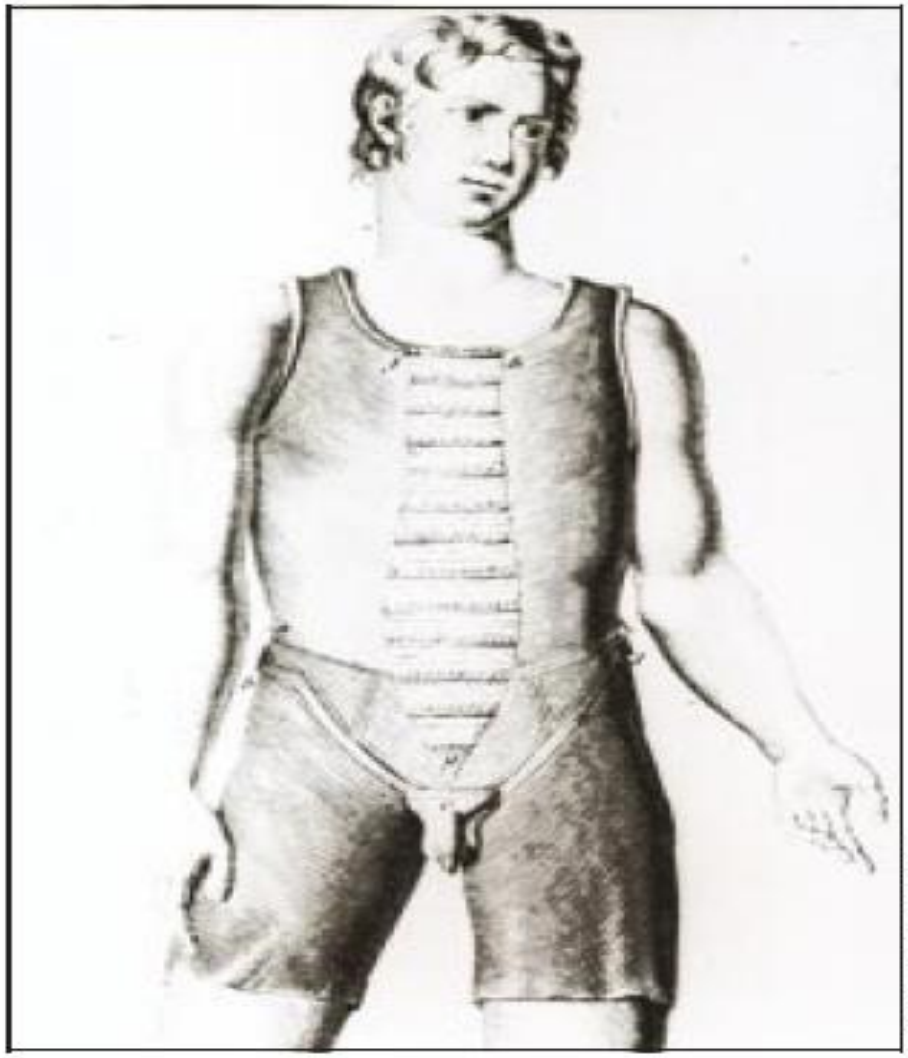

NATIONAL LIBRARY OF MEDICINE

Fig 2 Device to discourage masturbation. From *Considération sur les hernies*, Paris

NOT BAD BUT MAD!

HOMOFOBİ

- *Kim ne derse desin hala dünyanın dil, din ve ırk ayrımı tanımayan, en köklü, en yaygın düşmanlık türü homofobidir.*
  Murathan Mungan

“Homo” eş, benzer, denk anlamına gelir, ne ile ilgili bir korkunun ifadesi olduğunu anlamak kolay değildir.

- Yaygın kabulüyle, homofobi:

eşcinseller veya eşcinsel davranışlarla ilgili korkunun yanı sıra, tiksinti veya nefret hissi, aşağılayıcı, yargılayıcı, suçlayıcı, yasaklayıcı tutumlara karşılık gelmektedir.

LGB bireyler neden doktora gider?

1. Hasta oldukları için

Kaygı: Lgb olduğumu doktor anlar mı?

Doktor beni tersler mi?

Afişe olur muyum?

Sonuç: eksik anamnez, yetersiz-eksik tedavi

Hangisi lezbiyen?

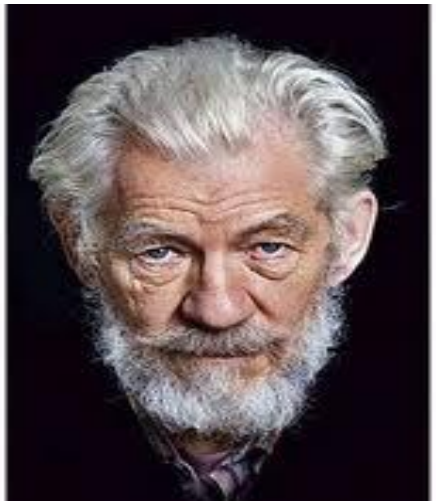

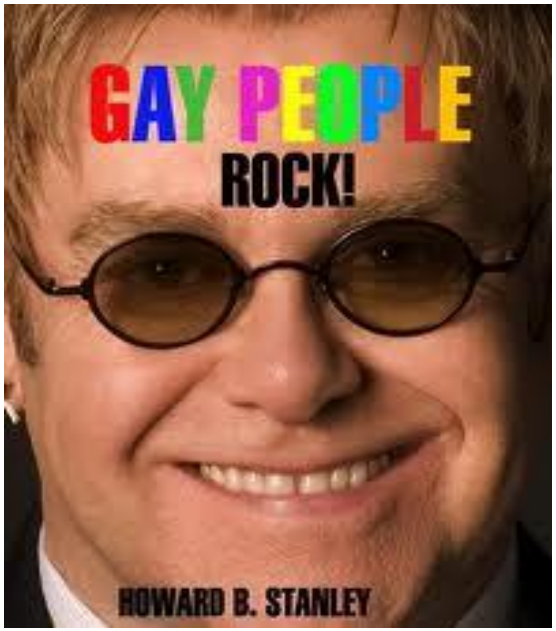
GAY PEOPLE
ROCK!
HOWARD B. STANLEY

TV GUIDE
BRITISH ACADEMY
OF FILM AND TELEVISION ART
Los Angeles
TV GUIDE

Dış görünüşünden bir insanın gey, lezbiyen ya da biseksüel olduğunu anlaşılamaz.

İnsanların davranışlarından LGB oldukları anlaşılmaz

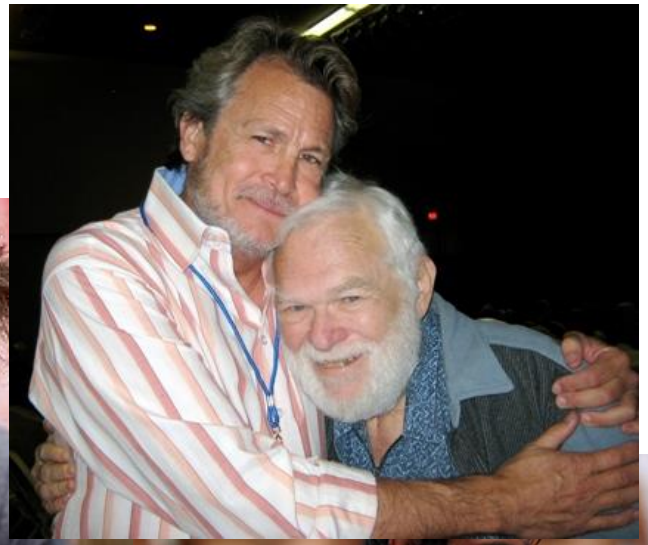

LGB bireyler neden doktora gider?

2. LGB olmayı hastalık sandığı ve tedavi arayışında olduğu için

Hormon testi, vs...

Bilgilenme!

Bilgilendirme!

İhtiyaç dahilinde yönlendirme!

Cinsel Yönelim

- Cinsel yönelim istemli seçimdir.

- Cinsel yönelim yeterince istenirse değiştirilebilir.

Cinsel Yönelim

- Cinsel yönelim istemli seçimdir.

  … siz ne zaman seçtiniz?

- Cinsel yönelim yeterince istenirse değiştirilebilir.

  Yeterince isterseniz, herkes şiddetle istese,

  …eşcinsel olabilir misiniz?

  heteroseksüel olabilir misiniz ?

LGB bireyler neden doktora gider?

3. Cinsel yolla bulaşan hastalıklar

Virus/bakteri 'yönelim' ya da 'kimlik' değil 'bariyer' seçer!.

Bilgilen, bilgilendir!

Trans Bireylerin Sağlık İhtiyaçları

1. Psikiyatri
2. Endokrin
3. Cerrahi
4. Genel sağlık hizmetleri

Ameliyat bir adım: Aslolan yaşam

Ruh Sağlığı uzmanı:
Noter değil!

Tanı & CDA raporu
bilirkişisi,

Hazırlık yapan ebe

Bilgi veren: kendisine, aileye, okula, iş yerine...

Ruhsal değerlendirme & Trans pozitif psikoterapi

1. Ruh sağlığı hastalıkları: tanılar
2. Kişilik özellikleri ve problem çözme yöntemleri
3. Bedensel hastalıkları
4. Aile yapısı: destek ve köstekler
5. İş ve maddi koşullar

1. Psikolojik- tıbbi bilgilendirme
2. Kendisini tanıma
3. Kendi transfobisi
4- Açılma yollarını sorunlarını değerlendirme desteği
5- Yaşamıyla ilgili gerçekçi değerlendirme,
6- Çevre ilişkileri

Değişim

Önem verilen kişiler ile konuşma

Çevrenin hazırlanması

Cinsel yolla bulaşan hastalıklar

Giyinme ve sosyalize olma

Sigara bırakma, kilo verme

Grup içi geri bildirimler

Aile ile ilişkiler

Çalışabilme, işteki kimlik

toplumsal red ile başa çıkabilme

Pratisyen hekim bu süreçte ne yapabilir?

Ayrımcı/transfobik davranmadan:

1. Genel tıbbi bakım
2. Kendisi ve çevresini bilgilendirm

Hormon Tedavisi:

Ergenlerde Hormon Tedavisi:

ergene cinsiyet uyum zorluğunu değerlendirmesine olanak verir,

çocukta geliştiğinde döndürülmesi zor bedensel özelliklerin gelişmesini engeller

iskelet yapısı :çene çıkıklığı,alın yapısı, adem elması, el ayak vokal kordlar üzerindeki değişiklikler gibi…)

Tamamen geri dönüşlü müdahaleler: GnRH analogları kullanarak östrojen ve testeseronun baskılanmasını kapsar. Kız ve erkek çocuklarında **GnRH analoglarıyla** tedaviye Tanner evre 2-3'den önce olmayacak şekilde, ergenliğin fiziksel belirtilerinin ve bunun göstergesi olan kandaki östradiol ve testesteron seviyelerinin tespiti ile başlanması önerilmektedir.

ERİŞKİNLER İÇİN HORMON TEDAVİSİ

- İki belirgin amaç vardır :

1 - Endojen hormon düzeylerini baskılayarak ikincil seks karakterlerini değiştirmek

2 - Endojen seks hormon düzeylerini karşı cinsiyet hormonlarıyla değiştirmek

- Hormon kullanımının etkileri doz, uygulama yolu, gibi ilaca bağlı faktörlerin yanı sıra yaş, komorbidite, aile öyküsü, fiziksel sağlık gibi hasta ile ilgili faktörlerden de etkilenir.
- Hormon tedavisiyle ortaya çıkması muhtemel tıbbi durumların tedaviye başlamadan bilgilendirilmesinin yapılması önemlidir.
- Karşı cinsiyet hormon düzeyleri istenilen cinsiyetin normal sınırları düzeyinde tutulmalıdır.

Erkek translarda hormon tedavisi ;

sesin kalınlaşmasını, klitoris büyümesini, kas kitlesinin artmasını
deri altı yağ dokusunun azalmasını, göğüs boyutlarında küçülmeyi
erkek tipi saç dökülmesin, yüz ve vücut kıllarında artışı, mens baskılanmasını sağlar,

Ses, yüz ve vücut kılları ve klitoris boyutuna etkileri geri dönüşsüz

Kadın translarda hormon tedavisi;

göğüs gelişimi
vücut yağlarının kadın tipi dağılımı
kas kitlesini azaltmak
deri altı yağ dokusunu arttırmak
deriyi yumuşatmak
yüz ve vücut kılları büyüme oranını azaltmak
erkeksi saç dökülmesini azaltmak ya da durdurmak
testis boyutunu azaltmak
spontan ereksiyonları yok etmek

Sese ya da penis boyutuna etki etmez.
Göğüs büyümesi kalıcı

shortly after coming out to parents

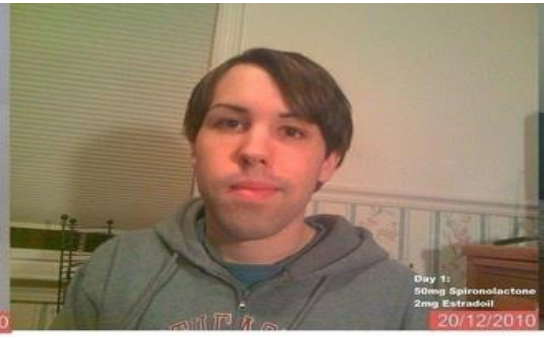

Start of hormones

6 Months

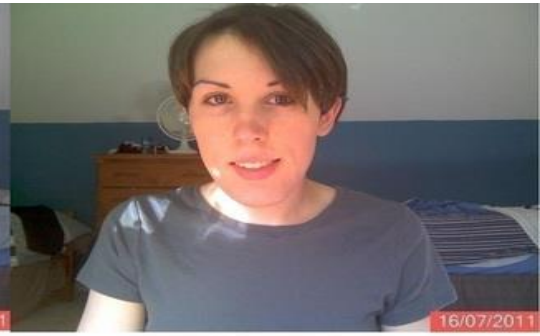

7 Months (almost)

8 Months

9 Months

10 Months (Part-Time now)

11 Months

12 Months (full-time now).

13 Months

14 Months

15 Months (Job interviews!)

16 Months

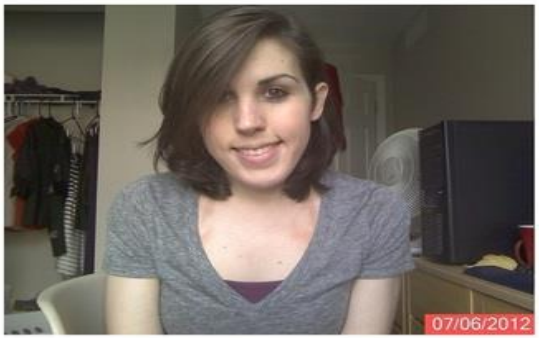

17 Months

18 Months

HORMON TEDAVİSİ NEDENİYLE ORTAYA ÇIKABİLECEK TIBBİ DURUMLAR

Risk Kategorileri	Feminizan Hormonlar	Maskülizan Hormonlar
Artan Riskler	Venöz Tromboembolik Hastalık Kardiyovasküler Hastalık Hipertrigliseridemi Safra taşları Karaciğer enzimlerinde artma	Polisitemi Kilo artışı Akne Androjenik alopesi
Muhtemel Artan Riskler	Tip II DM Hipertansiyon Prolaktinoma	Hiperlipidemi Karaciğer enzimlerinde artma Psikiyatrik bozukluklar
Artmayan Riskler	Meme kanseri	Osteoporoz Kardiyovasküler hastalık Hipertansiyon Tip II DM Meme kanseri Jinekolojik kanserler (over, serviks, endometryum)

Pratisyen hekim bu süreçte ne yapabilir?

Ayrımcı/transfobik davranmadan

- Hormon tedavisi rutin kontrolleri
- Genel tıbbi bakım
- Kendisi ve çevresini bilgilendirme

Geri Dönüşümsüz Müdehaleler: CERRAHİ

*Hormon tedavisi alan TS bireyler,

gerçek yaşam deneyimi tatmin edici bir şekilde yaşandığında,

kişi hormonların etkinliği konusunda tatmin olduğunda,

kişi kalıcı cerrahi değişiklikler talep ettiğinde cerrahi tedaviye yönlendirilmelidir.

*Cerrahi süreç için kişi en az 18 yaşında olmalıdır.

*Trans erkeklerde meme cerrahisi tercihen 1 yıl testosteron tedavisi sonrasında uygulanması önerilir. Yeterli gerçek yaşam deneyimi açısından…

Bizde ne yapılıyor?

Psikiyatri: Biz bakmıyoruz!

Endokrinoloji: Biz bakmıyoruz

Cerrahi: devlet karşılamıyor, biz bakmıyoruz/bilmiyoruz

Özele Git!

Patisyen hekim: ?????

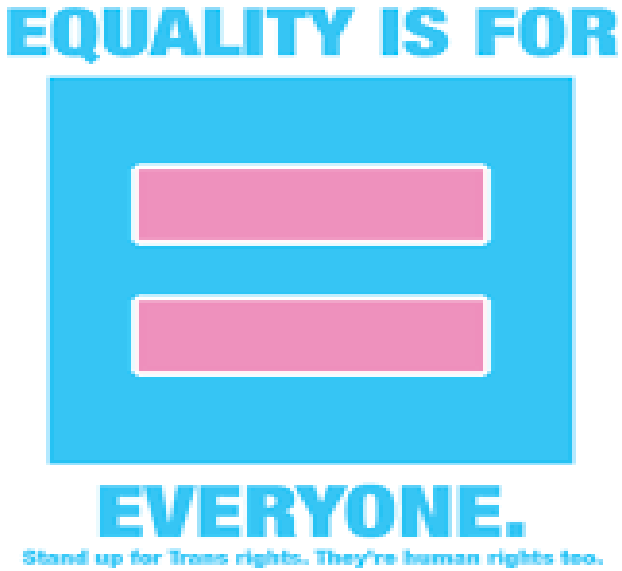

Siz ne yapabilirsiniz?

Yemininize uyup ayrımcılık yapmayabilirsiniz: Aynı anatomi, aynı fizyoloji

Tanışma: Size hangi isimle hitap etmemi tercih edersiniz?

Eşit Hizmet:

Bilgilen/ Bilgilendir:

Yönlendirme:

LGBT Aileleri İstanbul Grubu

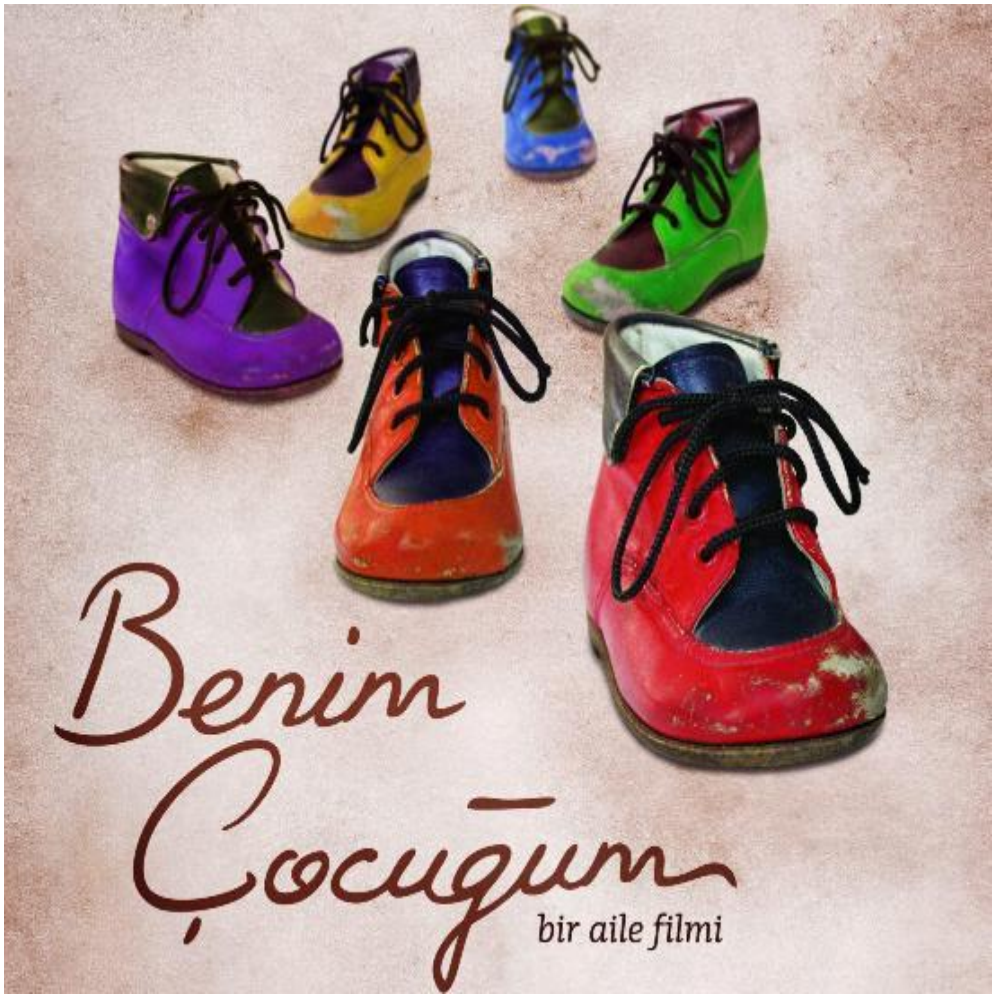

CETAD
CİNSEL EĞİTİM TEDAVİ VE ARAŞTIRMA DERNEĞİ

LAMBDAİSTANBUL
LGBTİ Dayanışma Derneği

KAOS GL
eşcinsellerin kurtuluşu heteroseksüelleri de özgürleştirecektir

SPoD
Sosyal Politikalar Cinsiyet Kimliği ve Cinsel Yönelim Çalışmaları Derneği

PEMBE HAYAT

Siyah Pembe Üçgen İzmir

Teşekkürler…